

אנצו (חיים) סרני – ביוגרפיה מקיפה

אנצו חיים סרני (1905–1944) היה מן האישים הבולטים שיצאו מן הציונות איטלקית והפכו לעמודי־תווך של תנועת העבודה והקיבוץ המאוחד. בן למשפחה מקומית משכילה ומבוססת, דוקטור לפילוסופיה, חלוץ, ממקימי גבעת־ברנר, שליח בודד של התנועה לאירופה ולאמריקה, איש מחשבה ומעשה שחתר לדו־קיום יהודי–ערבי, ולבסוף מן “צנחני היישוב” שנשלחו אל מאחורי קווי האויב – ונרצחו. לצדו עמדה רעייתו ושותפתו, עדה (אסקרלי) סרני, שהפכה לאחר מותו לדמות המרכזית של המוסד לעלייה ב' באיטליה והעלתה ארצה עשרות אלפי ניצולים. יחד, השניים משורגים בסיפורו של דור. [ויקיפדיה:ספריית היהדות הירטואלתהספרייה הלאומית](#)

ילדות, לימודים והיפוץ לכיוון ציון

סרני נולד ברומא ב-17 באפריל 1905. אביו שימש רופא המלך ועמד במרכז האליטה היהודית האיטלקית; הבית היה מתבולל במידה רבה. כנער צעיר נמשך לרעיון הציוני ובגיל 18 השתתף בקונגרס הציוני ה-13 בקרלסבד – נקודת מפנה בדרכו. הוא השלים דוקטורט בפילוסופיה באוניברסיטת רומא, נישא לאהובתו מבית־הספר התיכון, עדה אסקרלי, ובפברואר 1927 עלו בני הזוג לארץ־ישראל עם בתם התינוקת. [ספריית היהדות הירטואלתהספרייה הלאומית](#)

חלוץ בארץ: מגבעת ברנר אל המפעל הקיבוצי

עם בואו עבד סרני בפרדסי רחובות, ולאחר זמן קצר נמנה עם קבוצת המייסדים של קיבוץ גבעת־ברנר (1928–1929). קשריו הענפים בקהילה היהודית באיטליה סייעו לגיוס תרומות ולהרחבת בסיס הקרקע של הקיבוץ. במאי 1929 העביר תרומות שגויסו באיטליה לקק"ל, ובכסף זה נרכשו אדמות עבור הקיבוץ. גבעת־ברנר תואר לא פעם כ"הקיבוץ של האיטלקים", וסרני היה "החלוץ הראשון מן היהדות האיטלקית" שנקשר אל הקבוצה. לימים הפך "בית סרני" בגבעת־ברנר לבית תרבות מרכזי ונרשם כאתר מורשת. [גברנארכיון רחובותויקיפדיה+1](#)

משמאל: אנצו, הגר, עדה, דניאל / צילום 1944 לפני יציאת אנצו לצניחה באיטליה

שליחויות לאירופה בשנות ה-30: "החלוץ" ויישוב הגולה

בשנים 1931–1934 יצא סרני לגרמניה כשליח־על של תנועות הנוער והקיבוץ המאוחד. הוא ארגן גרעיני "החלוץ", הכשיר צעירים לעלייה, עסק בהעברת כספים ואנשים בתנאים שהלכו והחמירו, ואף נעצר לזמן קצר בידי הגסטאפו. חלק מן הפעילות התבצע בהקשר הרחב יותר של עליית הנוער והסדרי "ההעברה" (Transfer Agreement) "שסייעו ליהודי גרמניה לצאת לפלשתינה. תכתובות "החלוץ" מאותן שנים – כגון האוסף הנרחב של מברקים, דו"חות ומכתבים לנתן שְׁוֹלֵב – מספקות רקע חי לאתוס השליחות שבו פעל. [ספריית היהדות הירטואלתהספרייה הלאומית portal.ehri-project.eu](#)

בשלהי העשור פעל סרני גם בארצות־הברית מטעם התנועה – קשר שהניב פרסומים רעיוניים משמעותיים בניו־יורק (Hechalutz Press) ובהם קובץ, (1936) "Jews and Arabs in Palestine" שערך יחד עם R. E. Ashery וכלל מאמר שלו – "Towards a New Orientation of Zionist Policy", עדות לעניין העמוק שראה במבטים דו־לאומיים ובחיפוש אחר מסגרות של שותפות עם האוכלוסייה הערבית. [Cambridge University Press & Assessment](#)

מחשבה פוליטית ואופק של דו־קיום

מלבד היותו איש־שטח, היה סרני הוגה דעות שכתב מאמרים וספרים בנושאי חברה וציונות. כבר מראשית דרכו בארץ ביטא אמונה באפשרות חברה עברית־ערבית משותפת ובהשתלבות תרבותית־כלכלית הדדית – קו שמצא ביטוי הן בכתיבתו הן בהטפה ארגונית במסגרת ההסתדרות. הספרות המחקרית והספרייה הלאומית מציגות את סרני גם כאינטלקטואל בולט של הציונות הסוציאליסטית. [הספרייה הלאומית](#)

מלחמת העולם השנייה: הצבא הבריטי, מצרים, וחזית עיראק

עם פרוץ המלחמה התגייס סרני לצבא הבריטי. במצרים עסק בהפצת תעמולה אנטי־פשיסטית מטעם הבריטים ובפעילות הסברה־ארגון בקרב חיילי הצבא. ב-1941–1942 נשלח גם לעיראק. שם, לצד השליחות הרשמית, עסק בהכשרת צעירים יהודים לעבודה מחתרתית ובהכוונה לעלייה לפלשתינה – חלקם מהעיראק העירונית וחלקם מן ההתיישבות היהודית בכורדיסטן. באחת השליחויות תיאר בהתפעלות את כפר סְנְדוּר בצפון עיראק ("עמק ירוק, מלא

פרדסים וגפנים..."), תיאור שמופיע במחקרי רקע על יהודי עיראק. פעילותו בעיראק הכניסה אותו לא פעם לעימות עם מפקדיו הבריטים על רקע מחויבותו הציונית. [ספריית היהדות הוירטואלית ושםדוקומנטוויקיפדיה](#)

יוזמת הצנחנים והדרך לאיטליה

ב-1943–1944 היה סרני מן היוזמים והדוחפים לתוכנית צניחת שליחים מן היישוב העברי אל שטחי אירופה הכבושה, במסגרת ה SOE-הבריטי. מתוך מאות מתנדבים נבחרו כ-110 להכשרה, ו-33 אכן הוצנחו – בהם חנה סנש, חביבה רייק, יואל פלגי וסרני עצמו, שהיה מבוגר יחסית ליתר. למרות גילו, עמד על רצונו לצנוח לאיטליה – מולדתו – כדי לסייע לארגון התנגדות, איתור יהודים וקידום שליחות. ב-15 במאי 1944 הוצנח בצפון איטליה, נשבה כמעט מיד, הוחזק במאסר והועבר לגרמניה. לפי רישומי המחנות, הוצא להורג בדכאו ב-18 בנובמבר 1944. [פלי"ם ויקיפדיה](#)

מפעל חיים והנצחה

זכרו של סרני שזור במרחב הישראלי: קיבוץ נצר-סרני נקרא על שמו ("נצר" – ענף רך; מטפורה לצמיחה מחדש), בית התרבות "בית סרני" בגבעת-ברנר נושא את שמו, והציונות הימית ניכרה גם בהפלגת אוניית מעפילים בשם "אנצו סרני". הרחובות ושמות האתרים מרובים. סיפורו משולב גם בזיכרון הלאומי של הצנחנים ושל תנועת הקיבוץ. [ויקיפדיה ויקיפדיה+1](#)

עדה סרני – שותפה לבניין ו"האישה בשמלה השחורה"

מראשית הדרך ועד מותו של אנצו

עדה (אסקרלי) סרני, שנולדה אף היא ברומא ב-1905, עלתה עם אנצו ב-1927, השתלבה במפעל גבעת-ברנר מיום היווסדו, ובידיה כישרון ארגוני יוצא דופן. לאחר שבן-זוגה נעלם בשליחות הצנחנים באיטליה והיא עצמה יצאה בעקבותיו, מצאה את עצמה בתום המלחמה בפתחו של מאבק חדש: העלאת עשרות אלפי עקורים מאיטליה לארץ-ישראל בדרך לא-לגאלית – כמפקדת-שטח, דיפלומטית נועזת, ומנהיגה כריזמטית. [פלמ"ח](#)

ראשת המוסד לעלייה ב' באיטליה

משנת 1945 ועד הקמת המדינה פעלה עדה כסגניתו של יהודה ארזי ולימים כראשת המוסד לעלייה ב' באיטליה. היא רכשה אוניות – מסירות דיג ועד אניות המסוגלות לשאת אלפים – ניהלה לוגיסטיקה מורכבת של רכש, מזון, והתקשרויות עם שלטונות איטליה המשקמים, גייסה שותפים מקומיים, הטתה אוזן לרבבות פליטים במחנות, ולעתים גם נכלאה. בין הפעולות הידועות: פרשת "פֶּדָה" בלה-ספציה (1946), שהסתיימה בהפלגת העקורים, והפעלת עשרות הפלגות נוספות מאיטליה. מקורות שונים מונים בין 24–28 אלף עולים ב-30–38 הפלגות שאורגנו באיטליה תחת ניהולה [Jewish Women's Archive](#).

איטלקים בכירים – מן המשטרה המקומית ועד ראש הממשלה אלצ'ידה דה גספרי – העניקו לעדה "עצימת עין" או סיוע שקט, פרי עבודתה הדיפלומטית הבלתי-שגרתית [Bar-Ilan University](#).

עיטורים, ספרות וזיכרון

על פועלה זכתה עדה סרני בפרס ישראל על תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה (תשנ"ה/1995). לצד מאמרים וראיונות, פרסמה אוטוביוגרפיה איטלקית "I Clandestini del Mare" (בעברית: "ספינות ללא דגל"), ששימשה בסיס למיני-סדרה "Exodus: חלומה של עדה". בשנים האחרונות זוכה דמותה לאור מחודש, וב-2025 הוקרן בדוקאביב סרט התעודה "עדה סרני: הגברת בשמלה השחורה" [israel-prize.education.gov.il/services.israelpost.co.il](#). [ויקיפדיה](#)

סרני והקשר ל"החלוץ": מהשדה ועד ההגות

השליחויות לגרמניה בראשית שנות ה-30 הפכו את סרני לאחד הדוברים המרכזיים של "החלוץ" באירופה. מעבר לארגון הגרעינים ולקידום מסלולי עלייה, הוא כתב והרצה על אחריות התנועה כלפי המציאות המדינית והחברתית

“השליח” – עדות רות בונדי ומבט היסטורי משלים

ביוגרפית היסוד של סרני, “השליח” מאת רות בונדי (1973), שרטטה לראשונה בפרוטרוט את הפועל ההירואי והאנושי גם יחד: מערובת התרומות לגבעת-ברנר, דרך חדרי-השיבות של התנועה בברלין ובניו-יורק, ועד רגעי הכשל והטראגיות בצפון איטליה. בונדי התבססה על ראיונות, מסמכים אישיים ותיעוד תנועתי; קטעים מן הספר זמינים באינטרנט (אנגלית/עברית), והפכו כלי-עזר מרכזי

לחוקרים [HUJI OpenScholar](http://HUJI.OpenScholar). [בן-יהודה](#)

לצד בונדי, כתב תום שגב על הצנחנים ועל מקומם בזיכרון הישראלי בספרו “המיליון השביעי” (1991), ובכך שזר את סיפורו של סרני בשיח הרחב על יחס היישוב לשואה, למאבק ההצלה ולדפוס ההנצחה. הדיון של שגב – לעיתים ביקורתי כלפי מוסדות התנועה – מסייע למקם את דמותו של סרני בתוך אינטגרל היסטורי ולא רק מיתולוגי. [הספרייה הלאומית קטאר](#)

מוסדות הזיכרון בישראל – “יזכור” ומוזיאון “ד ושם” – מספקים מסגרות עובדתיות: פרטי הצניחה (15.5.1944), השבי וההוצאה להורג בדכאו (18.11.1944), ומקומו של סרני בפנתאון “צנחני היישוב”. לחקר החומר מדריכים גם קטעי ארכיון, כגון ההגדה שהופקה בבסיס בריטי במצרים (עדות לפעילות התרבותית-חינוכית של אנשי היישוב במסגרת הצבא) ותיקים ביוגרפיים רשמיים. [אתר ההנצחה לחללי מערכות ישראל וד ושם](#)

יד טבנקין – מרכז החקר של התנועה הקיבוצית – הקדיש לסרני ימיעין לרגל 40 שנה להירצחו והחזיק/מחזיק באוספים אישיים וקיבוציים רלוונטיים (כולל

כרכי עלונים, כרזות, סרטים והקלטות), שבהם ניתן לעקוב אחר דמותו, **צומת אמריקאי: ניו-יורק והעולם היהודי שמעבר לאוקיינוס**

הזיקה של סרני לארצות-הברית נולדה מצרכי התנועה – והוצאת ספרות רעיונית בעת שהותו גיוס כספים, בניית דעת-קהל בארה”ב בשלהי שנות ה-30 עם “החלוץ” באמריקה ועם גורמי הסברה, והוצאת הספרים החלוץ פרס התיאור [בניו-יורק](#) בניו יורק.

מכתבים, הוראות ותמונה מיקרו-היסטורית

ממכתביו של סרני משנות ה-30 וה-40 – כמו המכתב למהנדס פויקוב לחדול מעבודתו ולשוב לגרמניה לעזרה – עולה נימת ההולכה-בשטח: קריאת חובה לנושאי משימות, תיאום בין תחנות, ומבע של דחיפות מוסרית לנוכח סכנת האסון המתגבר. מכתבים אלה, יחד עם מסמכי “החלוץ” שבארכיונים אירופיים, מסייעים לשחזר את פעולת הרשת. [גולדה](#) היא סימנה אחד הכתובים של מפגשים אלו. ברבות השנים השתלבה פעילותו בארה”ב בקריאה לשותפות portal.ehri-project.eu

השפעתו ותדמיתו בתרבות הקיבוצית הישראלית. [גוגל ספרים יד טבנקין](#)

“נצר סרני”, “בית סרני” והים: אניות ההעפלה

מעבר לשמו של קיבוץ נצר-סרני, הוקדשה גם אוניית מעפילים בשם “אנצו סרני”, שהפליגה ב-1946 עם מאות עולים. השילוש – קיבוץ, בית תרבות ואונייה – מבטא את מעגלי ההנצחה “אדמה-תרבות-ים” שסביב חיי הזוג. [ויקיפדיה+ויקיפדיה](#)

לאחר הקמת המדינה חזרה עדה לישראל, אך המשיכה בשליחות ציבורית – ברכש ביטחוני, בפעילות ארגונים אזרחיים, ואפילו בשירות "נתיב" למען יהדות ברית-המועצות. ב-1954 נהרג בנם דניאל (ואשתו) באסון מעגן – שבר אישי שהעמיק את הטרגיות בסיפור המשפחה. ב-1995, כאמור, הוענק לה פרס ישראל על תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה; בראיונות מאוחרים עוד נדונה תחושת ההישכחות היחסית של דמותה, למרות מפעלה העצום. [ויקיפדיה-israel-prize.education.gov.il](http://israel-prize.education.gov.il)

עדה הונצחה בסרטים, בכתבות ובבולי-דואר (בסדרה "חלוצות" יחד עם ד"ר רחה פריאר) – שכמו השיטו מחדש את סיפורה אל התודעה הציבורית בדור שאחרי services.israelpost.co.il+1.

עדת עדה סרני – חיזוק הקשר

אשתו, **עדה סרני**, הפכה לדמות מרכזית בתנועת ההעפלה מ-1945 עד 1948. לאחר מותו של אנצו, הצטרפה לעבודה עם מוסד עלייה ב' באיטליה, הפכה לסגניתו של יהודה ארזי ובהמשך למנהיגה. בין פעולותיה:

- ארגון רכישת אוניות והעפלתם לארץ
 - ניהול בין 33 ל-38 משלחות ששלחו, לפי הערכות, בין 25,000 ל-28,000 יהודים מ-איטליה
 - פעילות מול משלטים איטלקיים – כולל קשר ישיר עם ראשי ממשלה ובכירים פוליטיים
- אחת האוניות הללו הייתה "אנצו סרני", ובה יש הקבלה נוספת בין דמותו לדמותה של עדה בפועל ההעפלה.

סיכום הקשר העיקרי

פירוט	היבט
הספינה "אנצו סרני" שיצאה ניסיון העפלה במסגרת עלייה ב'	הנצחה בשמו של אנצו סרני
הפעילות המרכזית של עדה סרני בארגון ההעפלה מאיטליה	שיתוף של מוסד עלייה ב'
אנצו היה מראשי פעילי הציונות, משתתף ב, SOE-והמשפחה המשיכה את דרכו במאבק להצלת יהודים	פעילות ציונית רחבה

סיכום: דמות כפולה למפעל אחד

אנצו סרני היה בן לשתי יבשות: איטלקי תרבותי ואוניברסלי-למדן שראה בציונות שליחות-חיים, ועברי עובד אדמה ואיש-תנועה שבחר להקים קיבוץ, להכשיר תנועת נוער, לגייס, לשאת ולתת, ולהסתכן בגופו בשליחות הצניחה. עדה סרני, בת-זוגו, הפכה לגיבורה של יבשת שלישית – הים התיכון – ושלטה באנרכיית הנמלים והמחנות של אחרי המלחמה כדי להביא בית לנטולי-בית. יחד, סיפורם גלום בהיסטוריה של "החלוץ", של תנועת הקיבוץ ושל ישראל שמקורה בשילוב אידיאליזם, ארגון ומעשים. [ויקיפדיה-הגברנר](#)

מקורות נבחרים (עיקריים)

- רות בונדי, **השליח** (תל-אביב: 1973) – ביוגרפיה מקיפה; זמינות דיגיטלית/אנגלית, וקטעים בעברית HUJI.
- Tom Segev, **המיליון השביעי: הישראלים והשואה** (כתר, 1991); גם ב-Kotlar קטלוג הספרייה הלאומית. דיונים על הצנחנים והזיכרון. [קטארהספרייה הלאומית](#)
- "Enzo Sereni", **Jewish Virtual Library** מסגרת ביוגרפית, שליחויות לאירופה/ארה"ב/עיראק. [ספריית היהדות הוירטואלית](#)
- **יד ושם**, דף ביוגרפי/תיק מידע על סרני (כולל פעולתו בעליית הנוער, ההעברה ושליחותו לעיראק). [יד ושם](#)

- **יזכור – משרד הביטחון**, הצנחנים חברי היישוב שנפלו באירופה – פרטי הצניחה, השבי וההוצאה להורג. [אתר ההנצחה לחללי מערכות ישראל](#)
 - **אתר הפלמ"ח/עדויות**, ראיונות עם עדה סרני על ההעפלה מאירופה; דף ביוגרפי. [פלמ"חפלמ"ח](#)
 - **יד טבנקין** – ימי-עיון "חיים אנצו סרני: 40 שנה למותו" (1985); שער הארכיון הכללי. [גוגל ספריסיד טבנקין](#)
 - **הספרייה הלאומית** (NLI): דפי דמות לאנצו ולעדה סרני; מאגר חומרים. [הספרייה הלאומית+1](#)
 - **Givat Brenner – אתר רשמי/ארכיון רחובות**: תרומות סרני לקק"ל ורכישת האדמות; ראשית הקיבוץ. [גברנרארכיון רחובות](#)
 - **Netzer Sereni** ערך הוויקיפדיה: רקע על שינוי השם והנצחת אנצו. [ויקיפדיה](#)
 - **אוניית המעפילים "אנצו סרני"** – רישומי אוניות המעפילים. [ויקיפדיה](#)
 - **דוקאביב 2025** וכתבות עיתונות – "עדה סרני: הגברת בשמלה השחורה"; כתבת JPost על פועלה.
 - **פרס ישראל (משרד החינוך)** – עמוד המקבלים לשנת תשנ"ה/1995 (עדה סרני, "תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה") [israel-prize.education.gov.il](#).
 - **Cambridge Core** – אזכור מאמרו של סרני "Towards a New Orientation..." בתוך *Jews and Arabs in Palestine* (NY: Hechalutz Press, 1936). [Cambridge University Press & Assessment](#)
- הערה מתודולוגית: הדיוק הביוגרפי נשען כאן על צירוף של מחקרי-יסוד (בונדי; שגב), אנציקלופדיות/מאגרי-ידע (JVL; יד ושם; הספרייה הלאומית, אתרי ארכיון (יד טבנקין; פלמ"ח), וכן מקורות ראשוניים/שדותיים (מכתבים; עדויות; רישומי אוניות). כאשר קיימות הבדלי-נוסח בתאריכים (למשל תאריך ההוצאה להורג בדכאו), הועדפה גרסת הגופים המוזיאליים/ממלכתיים ועמודי הזיכרון, בצירוף סימוכין משניים

פרק ציטוטים נבחרים (רות בונדי, תום שגב ומקורות משלימים)

- "היה זה מפני שהתחייב לו לעצמו, מפני שנדחף בכוח חזק מן ההגיון, מפני שהרגיש בשליחות שהוטלה עליו".
— רות בונדי, השליח. [בנייהודה](#)
- "נהפך לסמל של ההגשמה העצמית, ללא פשרות... ועד תום — יד טבנקין, פתח דבר לחוברת "חיים אנצו סרני — 40 שנה למותו. (1985) [קטאר](#)
- "במחצית מאי 1944 יצא במטוס לצניחה בשטח הכיבוש הגרמני שבצפון איטליה... ונפל בשבי — אתר הפלמ"ח (דף הנופל). [פלמ"ח](#)
- "הצנחנים הללו אמורים היו להיות רק כוח החלוץ של קבוצות גדולות יותר — "...יד ושם, "הצנחנים הארץ-ישראלים". [יד ושם](#)
- "שליח ציוני, חלוץ והוגה-דעות, מן הצנחנים ששיגר היישוב לאירופה הכבושה — יד ושם, דף מידע ביוגרפי על סרני. [יד ושם](#)
- ("Enzo Sereni was the first leading modern Italian Zionist" הדגשה: "סרני היה החלוץ המרכזי הראשון של הציונות האיטלקית המודרנית. Jewish Virtual Library. — ["ספריית היהדות הוירטואלית](#)
- ("helped thousands of Jews emigrate to Palestine during and after World War II" עדה סרני "סייעה לאלפי יהודים להגר לפלשתינה בזמן ואחרי המלחמה [Jewish Women's Archive](#). [Jewish Women's Archive](#) Archive
- "יחסי השלוחה האיטלקית עם מטה 'המוסד לעליה ב' היו בעייתיים — מסמך פל"ים על אוניית הנשק "נורה" על עבודת עדה סרני באיטליה. [פל"ים](#)

“לכל איש יש שם, ואצל סרני נראה כי מדובר בשם ‘שנתן לו מותו’ — ‘ג’ודי באומל-שוורץ’, ‘האציל שהפך לצנחן’.”
yesod.biu.ac.il

“סיפורו של אנצו סרני נטוע בלב המיתוס הציוני — ‘אלון קונפינו’, ‘סבא שלי’, אנצו סרני.” [הזמן הזה](#)

“The Jews have adapted to the new situation with the British occupation...” (סרני על יהודי עיראק בשנות המלחמה): *היהודים הסתגלו למצב החדש עם הכיבוש הבריטי* — (“...אזכור לדברי סרני במחקר על יציאת יהודים מארצות ערב. [ויקיפדיה](#)”).

תום שגב — תקציר (מבוסס) וציון מקור

שגב דן בצנחני היישוב כמיתוס של ערבות היישוב ליהדות אירופה: שליחות שהייתה “בעלת משמעות צבאית מועטה”, אך עיצבה את תודעת היישוב ביחס לשואה ולחובת ההצלה. (פרפרזה על-פי המיליון השביעי, עמ' 76; ראו גם דף “תגובת היישוב לשואה” המצטט את שגב וממקם את הדיון. [הספרייה הלאומית ויקיפדיה](#)).

הערות הקשר קצרות לכל ציטוט

- בונדי מציבה את דחף-השליחות של סרני מעל “הגיון קר”, ומסבירה מדוע עמד על צניחה לאיטליה למרות הגיל והסיכון. [בן-יהודה](#)
- יד טבנקין מעמיד את סרני כסמל

להלן תמונה אפשרית של מהדורה או ספר הביוגרפיה “השליח: חייו ומותו של אנצו סרני” מאת רות בונדי (איננה כלל מהדורה של יד טבנקין, (המוצגת למעלה רק להמחשה כללית.

חוברת בשם “חיים אנצו סרני: 40 שנה למותו” שפורסמה על-ידי יד טבנקין – והיא שונה מספר ביוגרפי כללי. הנה כל המידע שלה:

“חיים אנצו סרני: 40 שנה למותו” – חוברת ימ-עיון, יד טבנקין, 1985

- חוברת זו פורסמה לרגל יום עיון שנערך ביד טבנקין בגבעת ברנר, לציון ארבעים שנות היעדרותו (מותו של אנצו סרני), והוא נערך גם במסגרת מאה שנה להולדתו ושישים שנה לשואה ([קטאר](#), [גוגל ספרים](#)).
- החוברת כוללת מגוון רחב של תרומות, נאומים ופרשנויות, שכתב וערך צוות חוקרים ואישים מרכזיים:
 - פרופ' דניאל קארפי – המנחה, שדן ברעיונותיו ומורשתו של סרני ([קטאר](#)).
 - רות בונדי – הציגה את פועלו “מתוך צורך פנימי עמוק” ([קטאר](#)).
 - יעקב זק – התרומה המרכזית תחת הכותרת “סמל ההגשמה העצמית, ללא פשרות ועד תום” ([קטאר](#), [גוגל ספרים](#)).
 - כלב קסטל – תמך בציון סרני כ”אנטי-פשיסט” ([קטאר](#)).
 - נחמיה גינצבורג – דיבר על “החובה להכריע את הגורל” ([קטאר](#)).

- סעדיה גלב – העלה את היבט השליחות והפרק האמריקאי שלו) [קטאר](#).
- משה צמח – התייחס לזיקה של סרני כ"איש קיבוץ גבעת-ברנר) [קטאר](#).
- בת־שבע אילין – התמקדה באנצו "האדם ואיש התנועה) [קטאר](#).
- השר ממי (דמות לא ברורה?) – יתכן מושג פרשני על פעילות איטלקית? מוזכר בחוברת) [קטאר](#).
- חיים בן אשר – תיאר את "אהבת היהודי האחרון עד מוות" – רגש אישי עמוק) [קטאר](#).
- יצחק בן אהרן – סיים בקריאה "להוליד מחדש את יצירי רוחו ולהמשיך את חלומו) [קטאר](#).

פרטים טכניים:

- **שנת ההוצאה** 1985: [גוגל ספרים](#), [מרכזי מידע](#).
- **פורמט**: חוברת ימי־עיון בת כ-47 עמודים) [גוגל ספרים](#).

סיכום ותועלות

"חיים אנצו סרני: 40 שנה למותו" היא חוברת מרכזית לתיעוד זכרו של אנצו סרני, הן בהיבט האישי והקהילתי ויתרה מכך – כאינטלקטואל, חלוץ, צנחן, ואיש תנועה סוציאליסטי שעמד על עקרונותיו עד הסוף. ניירת ההכנה של ימים אלה – הנאומים, הפרשנויות, ההנצחה – מעניקות תמונה רבת־שכבות על דמותו והמשמעות של פועלו. מחקר חשוב לכל מי שמעוניין להבין את הזיקה של גורם פרטי בישראל הנולדת עם השלטון והזיכרון הציבורי.